

Εφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρόμηται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

καὶ παρὰ τῷ Βιβλιοπωλείῳ Βιλλμπεργ

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α' καὶ β' ἔτους εἰσέρχονται παρ' ἡμῶν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία Καλλιρρόη Παρρέν.

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορώσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι νὰ ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπων νέας ταινίας.

Συνδρομὴ ἑτησία προπληρωτέα
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 3
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. χρ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ὁδὸς Σταδίου ἀπέναντι Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρτήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ Πάσχα καὶ ἡ Πασχαλιά. — Ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ καὶ ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν. — Ἡ Λειτουργία τοῦ μεσονυκτίου ἐν τῷ χωρίῳ (ὑπὸ κ. Καλλιόπης Κυριακίδου). — Ἡ Μυρτιά (ποίημα ὑπὸ κ. Ἀγαθονίχης Ἀντωνιάδου). — Γυναικεῖαι τέχνηαι· μονογραφία τῶν τριγύπτων (ὑπὸ κ. Ἑλένης Κωνσταντινίδου). — Τὰ κατὰ τὸν ἐν Ὀλλανδίᾳ Φιλελληνικὸν Σύλλογον (ὑπὸ κ. Αἰκατερίνης Λάμπρου). — Ἡ γυνὴ ἱατρὸς κατὰ τὸν XIX αἰῶνα. — Ποικίλα. — Ἀλληλογραφία. — Συμβουλή. — Συνταγή. — Ἐπιφυλλίς.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ Η ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Ψάλλε γλυκύφωνος ἀηδὼν! Τόνισον τὸ ὠραιότατον καὶ μελωδικώτατον ἄσμα σου! Χαιρέτισον τὴν ἡμέραν ταύτην, τὴν μόνην ἢν ἡ φύσις ἐορτάζει ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκλεξὸν ὡς προσφιλεῖς ἐνδιαίτημα ὡς μεγαλοπρεπῆ καὶ ἱερὸν θρόνον, ὡς ἐξέδραν, ἀφ' ἧς θὰ ψάλλῃς τὸ «Χριστὸς μας Ἀρέστη» οὐχὶ κοινόν τι ὀπωροφόρον δένδρον, οὐχὶ τὴν πλατύφυλλον Πλάτανον ἢ τὴν παχύσκιον Λεύκην, ἀλλὰ τὸ δένδρον τῆς Ἀγάπης, τὸ ἀφιερωμένον εἰς τὸν πρῶτον καὶ ἀγνόν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔρωτα, τὴν γλυκεῖαν Πασχαλίαν ἧτις σὲ ἀναμένει ἀνοικταῖς ἀγκάλαις.

Ἴδε τὴν. Ὑμνησον τὸ ὠραῖον καὶ μετὰξινον φύλλωμα τῆς. Θαύμασον τοὺς πλουσίους βότρους, ἐφ' ὧν τόσα ἀνθύλλια ἀναρτῶνται μυροτόλα, προκλητικὰ, συμβολοποιούντα διὰ τῶν ἐρυθρῶν ὠσειδῶν καλύκων τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἡμέραν. Ἴδε ὅτι ὁ φωτάναξ ἥλιος ἐπ' αὐτὴν βάλλει σήμερον τὰ χρυσὰ βέλη του, ἅτινα ἐξαπατίζουσι διὰ μυρίων ἁρμονικῶν ἀποχρώσεων τὸ ἀνθοφόρον σύμπλεγμα, ὅπερ ἡ φύσις θέτει πρὸ τῶν ποδῶν σου. Ὑμνησον μὲ τὴν γλυκεῖαν καὶ ἐναρμόνιον γλῶσσαν σου, μὲ τὸ μαγευτικὸν καὶ θεσπέσιον ὄργανόν σου, τὸ δένδρον τοῦ Χριστοῦ, τὸ δένδρον τῆς χαρᾶς καὶ ἀγάπης.

Ὁ κόσμος ἀγνοεῖ τὴν ἱστορίαν του, ἀγνοεῖ τὸν προορισμὸν του. Δίδαξέ τον, ἀηδὼν μου, ὅτι ἡ Πασχαλιά ἐβλάστησεν, ἤνοιξεν, ἀνεράνη εἰς τὸν βοτανικὸν ὀρίζοντα ἐν Ἀσίᾳ, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Χριστὸς μας ἀνέστη. Ὅτι ἡ φύσις ἀνέλαθεν ἔργον ὑπερφυσικόν, ὅτι ἐτέλεσεν ἐπὶ τριήμερον ἀγῶνας ἀκαταλογίστους, ὅπως ἐν μέσῳ τῆς τὸν ἀγρὸν κατακαλυψάσης λευκακάνθας, ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς ἐπὶ τριήμερον πενήτηροῦσης γῆς δώσῃ τὴν ζωὴν εἰς δενδρόλιον συμβολικόν, ὅπερ ἡ θεία Πρόνοια προώρισεν ὡς τὸν ἡθικὸν σύνδεσμον τοῦ Πλάστου μετὰ τῆς πλάσεως, ὡς τὸν ἀπόστολον τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πλανωμένην ἀνθρωπότητα, τὸν συνοδεύοντα τοὺς ἀγίους τῆς θρησκείας μας Ἀποστόλους, τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην μετενεγκόντας τὰ σπέρματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅπως δὲ ἡ διὰ τοῦ τριήμερου τοῦ Χριστοῦ μας θανάτου καθαρὰ γλυκεῖα αὐτοῦ θρησκεία μετηνέχθη ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν, οὕτω καὶ ἡ Πασχαλιά τὸ σύμβολον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς πίστεως μετετοπίσθη ἐκεῖθεν εἰς τοὺς ἀγρούς μας, εἰς τοὺς κήπους μας, εἰς τὰ δάση μας, μυροβολοῦσα καὶ ἀρωματίζουσα τὴν ἀτμόσφαιραν κατὰ τὴν ἀγίαν ταύτην καὶ χαρμόσυνον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐορτήν.

Τῆς Πασχαλιᾶς σύντροφος ἀχώριστος εἶναι ἡ ἀθῶα καὶ σεμνὴ λευκάκανθα, ἐξ ἧς ὁ μαρτυρικός τοῦ Χριστοῦ μας στέφανος ἦν πεπλεγμένος. Ἡ λευκάκανθα εἶναι τὸ εὐχέλων τῆς ἐλπίδος, διότι μόνον ἐπὶ τὸν ἐξ αὐτῆς στέφανον τοῦ Χριστοῦ ἤλπισεν ἡ ἀνθρωπότης συγχώρησιν. Ἴδου διατὶ πρὶν ἢ ἡ Πασχαλιά ἀνθίσῃ ἡ λευκάκανθα ἀγαπᾷ νὰ περιελίσσεται, νὰ ἐναγκαλιζέται αὐτήν. Εἶναι ἡ φυσικὴ μήτηρ τῆς, ἀφοῦ ἡ ἐλπίς προηγείται τῆς Ἀναστάσεως. Ψάλλε, ὦ ἀηδὼν μου, τὴν Ἐλπίδα, Πίστην καὶ Ἀγάπην, οὐ ὁ ὕμνωδός τῆς πίστεως, οὐ ὁ φυσικός κήρυξ τῆς ἀληθείας.

Ὁ Ἰησοῦς ἐνεφανίσθη πρῶτον εἰς γυναῖκας καὶ δι' αὐτῶν

ἐκέρυξε τὴν ἀνάστασίν του. Καὶ ἡ φύσις σὲ ἐκλέγει ὡς ἀγγελοῦ τῆς χαρᾶς, ὡς τὸ μόνον πτηνὸν ὅπερ ἔλκει ἐκ γυναικίως τὴν καταγωγὴν, ὅπερ ἵνα μὴ τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην προδώσῃ ἀπώλεσε πᾶσαν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ ιδιότητα. Ψάλλε λοιπὸν τὴν Πασχαλιὰν μας, χωρὶς νὰ λησμονῆς τὴν λευκάκανθαν. Ἐκείνη δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἄνευ αὐτῆς, ὡς δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀνάστασις ἄνευ θανάτου. Ἡ Πασχαλιὰ συμβολοποιεῖ τὴν Ἀγάπην καὶ τὴν Χαράν, ἣν σήμερον πανηγυρίζομεν, ἐνῶ ἡ λευκάκανθα εἶναι τὸ σύμβολον τῆς μελλούσης ζωῆς, τῆς μελλούσης αἰωνιότητος.

Ἡ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΕΙΣΑΓΕΤ ΚΑΙ Ἡ «ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ»

Χαροῦσονον εἶδησιν ἀναγγέλει σήμερον ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» πρὸς τὰς εὐγενεῖς συνεργάτιδας καὶ συνδρομητρίδας αὐτῆς.

Γυνὴ ἔξοχος τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν, κεφαλὴ ἐστεμμένη διὰ τοῦ διπλοῦ στέμματος τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἰσχύος καὶ τῆς μεγαλοφυίας, βασίλισσα ὑπερέτα τοῦ αἰῶνος, ἐν ᾧ ἐγεννήθη, λάτρις τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ κάτοχος αὐτῆς ἡ Α. Μ. ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ εὐηρεστήθη νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν ἀναγνωστριῶν ἡμῶν.

Παρὰ τὴν γλυκειὰν καὶ σιπτιὴν βασιλίαν ἡμῶν Ὀλγαν, τὴν ἐν πᾶσι πρωταγωνιστοῦσαν, τὴν ἐκ τῶν πρώτων μεταξὺ τῶν ἀναγνωστριῶν ἡμῶν καταταχθεῖσαν, τιμᾷ σήμερον τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν» καὶ ἡ φιλελληνὶς τῆς Αὐστρίας Αὐτοκράτειρα, ἡ τὴν ὠραίαν τῶν Ἑλληνίδων νήσων Κέρκυραν ὡς δευτέραν αὐτῆς πατρίδα θεωροῦσα, ἡ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ μετ' ἀληθοῦς ἀπολαύσεως ἐντρύψασα. Ἡ σύζυγος τοῦ ἐνδόξου καὶ τροπαιούχου τῆς Αὐστρίας αὐτοκράτορος Ἰωσήφ δὲν ἀπαξιοῖ νὰ ἀφιερῶν τινὰς τῶν πολυτίμων στιγμῶν τῆς εἰς μελέτην τῶν ἀσθενῶν δημοσιογραφικῶν δοκιμῶν τῶν Ἑλληνίδων.

Ἐπερήφανοι καὶ εὐτυχεῖς ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν ἐνθουσιάζομεν ὅτι ὁ αἶων ἡμῶν εἶναι ὁ ἀληθῆς τῆς προόδου αἰὼν, καθ' ὃν αἱ ἐκ περιφανῶν γόνων καταγόμεναι βασίλισσαι ἐννοοῦται ὑπὲρ ποτε ἄλλοτε τὰ ὑπὸ τῆς εὐγενείας καὶ τῆς ὑψηλῆς θέσεώς των ἐπιβαλλόμενα αὐταῖς καθήκοντα συντελοῦσι διὰ τῆς ἠθικῆς ὑποστηρίξεώς των εἰς τὴν πρόοδον καὶ ἐξύψωσιν τοῦ γυναικείου φύλου.

Ἡ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΥ ΕΝ Τῷ ΧΩΡΙῷ

Οἱ συγγραφεῖς ὄλων τῶν αἰῶνων ἐξήμνησαν τὴν μυστηριώδη ποίησιν τοῦ ταπεινοῦ κοιμητηρίου τῆς ἐξοχῆς, τῆς ὑστάτης καὶ μονήρους ταύτης κατοικίας, ἐνθα ἡ αἰώνιος ἀνάπαυσις οὐδέποτε ταραττεται, ὡς εἰς τὰ κοιμητήρια τῶν πόλεων ἐκ συνεχῶν καὶ θορυβωδῶν ἐπισκέψεων.

Τίς δὲν συνήντησε κατὰ τὰς θερινὰς ἐκδρομὰς του διὰ μέσου τῆς εὐηλίου ἐξοχῆς, τὴν μελαγχολικὴν ἐκείνην γωνίαν, περικλειούσαν τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησίαν, ἐνθα αἱ κυπάρισσοι καὶ τὰ ἀγριολούλουδα, ὧν τὴν ὄρμην οὐδεὶς κηπουρὸς ἀνέστειλε,

καλύπτουσι τοὺς ἀπλοὺς ξυλίνοὺς σταυροὺς διὰ προστάτιδος σκιάς, ἐνθα ἡ γαλήνη δὲν ταραττεται εἰμὴ ὑπὸ τῆς ὑπολαίδος, προσαγορευούσης τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἢ ὑπὸ τῆς ἀηδόνης ἐπαναλαμβανούσης εἰς τὸ ἄστρον τῶν νυκτῶν τὸ μελωδικὸν ἄσμα τῆς.

Σήμερον εἶναι ἡ νύξ τοῦ Πάσχα. Τὸ θέαμα ἤλλαξεν. Γλυκεῖα καὶ ποιητικὴ μελωδία εἶναι διακεχυμένη ἀνὰ πᾶν σημείον τῆς κατοικίας ταύτης τῶν ἀποκλήρων τῆς ζωῆς.

Ὡχρὰ ἐτι ἐκ τῆς πάχνης ἐν πρὸς ἐν τὰ φύλλα τῆς ἐκατοντούτιδος δρυὸς, ἥτις ὑποστηρίζει τὴν ἡμιάνοικτον κιγκλίδαν, ἐκάλυψαν τὸ ἔδαφος, ἀφοῦ ὁ χειμερινὸς ἄνεμος περιήγαγεν αὐτὰ ἀπὸ τάφου εἰς τάφον, ἀπὸ σταυροῦ εἰς στυρόν. Πυκνὴ ὀμίχλη ἐκτείνουσα τὴν φαῖαν ἀρχαιοειδῆ σινδόνα τῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἠφάνισεν ὑπὸ τὴν ὁμοίμορρον αὐτῆς ἀτμοειδῆ καλύπτραν τοὺς τάφους καὶ τὸν ὀφιοειδῆ δρομίσκον τὸν ἄγοντα ἀπὸ τῆς κιγκλίδος μέχρι τοῦ πυλῶνος, ἐν τῷ μέσῳ τόσον εὐσεβῶν καὶ προσφιλῶν ἀναμνήσεων. Τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνης ταραττεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν γαλήνην τῆς ἡμέρου νυκτός, διὰ μέσου δὲ τῆς πυκνῆς ὀμίχλης βλέπει τις ἀνερχομένης πυκνὰς τολύπας καπνοῦ, αἵτινες σημειοῦσι τὴν θέσιν τῶν καλυβῶν τοῦ χωρίου. Εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν τῶν ὄντων ὁ χωρικός πιστός εἰς τὴν παράδοσιν, ἔθηκεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐστίας τὸ περίφημον πρέμνον, ἐρ' οὐ βράζει ὁ ἐκ τοῦ ἀμνοῦ ζωμός, ζορμπᾶς ὀνομαζόμενος. Τὴν νύκτα ταύτην εἶναι ἑορτὴ. Ἡγρόνουν πέραν τῆς συνήθους ὥρας καὶ κατ' ἐξαιρέσιν ἐκράτουν τὰ παιδία ἄγρουπνα ἕνεκα τῆς ἐπισημότητος τῆς ἐσπέρας. Ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὰ νὰ λάθωσι θέσιν πλησίον τῶν πάππων των πέριξ τοῦ ἀκτινοβόλου πρέμνου, ἀπροσζόμενα μετὰ προσοχῆς τὴν συγκινητικὴν ἀνάγνωσιν περικοπῆς τινος τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως.

Εὐτυχῆς οἰκογένεια. Ἐκεῖνα τοῦλάχιστον εἰσὶν εὐτυχῆ. Καὶ ἂν ἡ σύντονος ἐργασία καὶ μέριμνα τῶν γονέων δὲν ἀπεσῶθησεν ἐτι ἐντελῶς πᾶσαν περὶ τῆς ἀγωγῆς αὐτῶν κοπιώδη καὶ ὀχληρὰν ἐνασχόλησιν, πύσσην χαρὰν δὲν αἰσθάνονται οὗτοι ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ καὶ παρηγόρῳ στοργῇ τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου! Πλησιάζει μεσονύκτιον! Τὰ μικρὰ θὰ περιβληθῶσι μετὰ τὸ ὠραῖον πασχαλινὸν τῶν ἔνδυμα, θὰ ἐφοδιασθῶσι μετὰ κόκκινα ὠά των, ἵνα μετὰ τῶν γονέων καὶ τῶν λοιπῶν συγγεραιῶν, ὑπάγωσι διὰ μέσου τῶν λευκαζουσῶν ἔδων καὶ τοῦ μελαγχολικοῦ κοιμητηρίου εἰς τὴν ἑορτάζουσαν Ἐκκλησίαν, ἣν ὁ σεβάσιμος ἐφημέριος ἐκόσμησε διὰ τῶν καλλίστων αὐτῆς ἀλλωπισμάτων καὶ ἐφωταγώγησε δι' ἀπλέτου φωτοχυσίας. Ἐξ ὄλων τῶν διευθύνσεων, διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, διὰ μέσου τῶν ἐλικοειδῶν ὁδῶν, καὶ τῶν στενῶν καὶ ἀνωμάτων ἄτραπῶν ὅμιλοι ἀνθρώπων προχωροῦσιν, ἵνα διέλθωσιν ἅπαντες ἐν νυκτερινῇ λειτανεῖᾳ διὰ τῆς κατοικίας τῶν νεκρῶν, ἥτις ἄγει εἰς τὴν ἀποθέωσιν τῆς ψυχῆς, εἰκονιζομένης διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ νύξ εἶναι δροσερὰ καὶ αἰθρία, οἱ ἀστέρης σπινθοροβολοῦσι καὶ ἡ σελήνη ἐγείρεται μεγαλοπρεπῆς εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα φωτίσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ὅπως ἑορτάσῃ φαεινῶς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος. Ἡ Ἐκκλησία βαθυμυρῶν πληροῦται, τὸ δὲ κοιμητήριον καθίσταται αὐθις ἔρημον.

Ποῖα εἶναι οἱ ἐραδύνοντες οὗτοι; Μία γυνὴ καὶ ἐν παιδίων; εἶναι ἡ ταλαίπωρος χήρα τοῦ ξυλοκόπου, ὅστις κατεπλά-

κώθη ὑπὸ μιᾶς δρυὸς τὸν παρελθόντα μῆνα, καὶ ἥτις ὁδηγεῖ διὰ τῆς χειρὸς τὸν μικρὸν υἱὸν τῆς, τὴν μόνην ἐλπίδα καὶ παρηγορίαν τῆς. Τὸ πλῆθος ἀπῆλθε ἤδη φαιδρὸν, οὗτοι ἔστησαν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, μὴ θέλοντες νὰ ἀντιπαρέλθωσι χωρὶς νὰ προσευχηθῶσιν ἐνώπιον τοῦ ψυχροῦ καὶ σκοτεινοῦ τάφου τοῦ περικλειόντος πατέρα καὶ σύζυγον!

Γονυκλινεῖς ἐτι ἀκρῶνται τὴν ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν τῷ ναύσῳ ψαλλομένην χαρμύσινον τῆς ἀναστάσεως εἶδησιν, καὶ χαρὰ ἡρεμος, γαλήνιος ἐπιχέεται ἐπὶ τῆς τεθλιμμένης φυσιογνωμίας των. Κατὰ τὴν ὑψίστην ταύτην τῆς νυκτός στιγμὴν ἀποκαλύπτεται εἰς τὴν ψυχὴν τῆς χήρας καὶ τοῦ ὄρφανου τὸ μυστήριον τῆς αἰωνιότητος, καθ' ἣν ἡ ἐνδοξος ἀνάστασις, ἣν ὁ χριστιανισμὸς ἑορτάζει, ἐξουδετεροῖ τὴν δύνανται τοῦ πλῆξαντος τὴν ψυχὴν των θανάτου.

Ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου, τῇ 7)19 Φεβρουαρίου 1889.

Καλλιόπη Κυριακίδου.

Ἡ ΜΥΡΤΙΑ

*Σιμὰ σὲ βρούσι καθαρὴ, σὲ μιὰ μεριά δροσάτη,
Φυτεθῆκε καὶ ρίζωσε μυρτιά χαμαρφωμένη,
Ποῦ πάντοτε εὐρίσκει ἀπὸ μορφοῦ γεμάτη
Καὶ πάντοτε οἱ κλῶροι τῆς ἀπ' ἄρθη χροισιμέου.*

*Καθένας ὅσῳ ἐπέγραφε ἀχόρταγο τὸ μῦατι
Τὸ ἔρριχνε ἔς τὰ κάλλη τῆς, ἔς τὴ χάρι τῆς τὴν τόση.
Μ' ἀλλοίμορο! Ἀλλοίμορο! ἔς τὸν τολμηρὸ διαβάτη,
Ποῦ ἦθελε τὸ χέρι του ἐπάγω τῆς ἀπλώση!*

*Θερὸ κακὸ ἔς τὸ σῶμα τῆς σφιχτὰ περιζωσμένο,
Ἀρβύλον ἀπ' τὰ φύλλα τῆς τὴν ἄγρια κεφαλὴ του,
Ἐδάγκανε τοῦ ἄμορου τὸ χέρι τ' ἀπλωμένο,
Καὶ τὸν ἐξέπλερε ἔς τὴ γῆ μετὰ τὸ πικρὸ κερτρί του.*

*Γὰρ πὲ, τῆς εἶπε, μιὰ φορὰ, μυρτιά μου ζῆεμένη,
Ἄρ εὐτυχῆς, ποῦ ἄγρουπνῶ καὶ ὅσῳ σκοπὸς φυλάττω,
Ποῦ σὲ κρατῶ αἰῶνια μετὰ ἄρθη στολισμένη,
Καὶ ρίχνω κάθε σου ἐχθρὸ ἔς τὰ πόδια σ' ἀποκάτω.*

*Ἄχ! εἶπε, ἡ φτωχὴ μυρτιά, καλ' εἶν' ἡ φύλαξι σου,
Ἄ ἀπὸ διαβάτη τολμηροῦ τὸν κίνδυνον, μετὰ σώρει,
Μὴ μ' ἀσθερεῖ τὸ σφιξιμο, ποῦ κάνει τὸ κορμί σου
Καὶ ἡ βαρειά σου ἡ προῆ σκληρὰ μετὰ θανατόρει.
Ἐν Σκύρῳ Ἀγαθονίκη Ἀνωσιάνου.*

ΜΙΣΣ ANNA ΓΟΥΡΝΕΪ

«Ἐκαστος κατὰ δόξαμιν». Μεταξὺ τῶν ἀπλουστάτων καὶ περιληπτικωτάτων τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν φράσεων, αὕτη ἐφηρημένη κατὰ γράμμα παρὰ τῶν γυναικῶν ἐν γένει, αἵτινες περιωρισμένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχουσι τὴν δύνανται καὶ ἐξουσίαν. Ἰδιαιτάτα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δύνανται τις νὰ προσθέσῃ ὅτι ἡ Ἰωάννα Γούρνεϋ ἐπραξεν ὅ,τι ἠδυνήθη καὶ ὅ,τι δὲν

ἠδυνήθη, ἀφοῦ πάσχουσα ἐκ παραλυσίας τοῦ σώματος ὀλίγιστα σχετικῶς ἠδύνατο νὰ πράξῃ.

Καὶ ὅμως ὅταν ἡ θέλησις ὑπάρχῃ, ὅταν ἡ συναίσθησις τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ ἀναπτυχθῇ ἐγκαίρως ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, τότε ἐν πάσῃ θέσει καὶ περιπτώσει δυνάμεθα νὰ φανώμεν χρήσιμοι πρὸς τὸν πλησίον μας.

Ἡ δεσποινὶς Ἄννα Γούρνεϋ ἀνῆκεν εἰς καλὴν οἰκογένειαν, εὐπορὸν πως, ἐγεννήθη ὅμως παράλυτος, οὐδεμίαν δὲ ἰατρικὴν θεραπεία ἠδυνήθη νὰ μεταβάλλῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀποκλήρου τῆς τύχης τούτου πλάσματος. Κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτῆς ἡλικίαν ἐπεδόθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας, κατόρθωσε δὲ δεκτικπαετίς νὰ ἀναπληροῖ διὰ τῶν ἐπικτήτων προτερημάτων αὐτῆς πᾶσας τὰς φυσικὰς αὐτῆς ἐλλείψεις.

Πλήρη συναίσθησιν ἐν τούτοις ἔχουσα τῆς σωματικῆς αὐτῆς ἀσχημίας παρεκάλεσε τὸν πατέρα τῆς νὰ προτιμήσῃ ὡς τόπον διαμονῆς τὸ πατρικὸν του χωρίον. Τοῦτο δὲ ὄχι διότι ἔπασχε μὴ δυνάμενη νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὸν τερπνὸν καὶ ἀπολαυστικὸν βίον τῆς πρωτεύουσας, ἀλλὰ διότι ἠσθάνετο ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ ὑπῆρχον πάσχοντες καὶ ἐγκαταλειμμένοι, οἷς ἠδύνατο νὰ προστατεύσῃ καὶ εὐεργετήσῃ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, ἐνῶ ἡ δεσποινὶς Ἄννα Γούρνεϋ ἀπεκατέστη ἠσυχολοῦντο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὴν ἀλιείαν, τοῦ χωρίου αὐτῶν ὄντος παραθαλασσίου. Πρῶτον ἔργον αὐτῆς, ἅμα τῇ αὐτῶς ἐγκαταστάσει τῆς, ὑπῆρξεν ἡ ἀγορὰ σωσιναυαγείου πλοίου, δι' οὗ ἐπροστάτευε καὶ ἔσωζε τὴν ζωὴν τῶν πτωχῶν ἀλιέων, οἵτινες ἐν τῇ τρικυμίᾳ τοῦ μαινομένου ὤκεανου ἐζήτουν νὰ κερδίσωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῶν τέκνων των.

Ὅσακις δὲ ἡ καταιγὶς κηζάνεν, ὅτε τὰ ἄγρια τῆς θαλάσσης κύματα ἐμυκῶντο μετ' ὄργῆς, ἡ παράλυτος διέταττε νὰ τὴν μεταφέρουσιν εἰς τὴν παραλίαν, πάντοτε ἐπὶ τῆς ἕδρας τῆς. Ὅταν δὲ παρητῆρει τὸ θάρρος τῶν ναυτῶν τῆς ἐλαττούμενον, διέταττε νὰ τὴν φέρωσιν ἐντὸς τοῦ πλοίου τῆς, ὅπερ μετὰ πρωτοφανοῦς θάρρους ὠδήγει κατὰ τῆς μανίας τῶν θαλασσιῶν ἀνέμων πρὸς σωτηρίαν τῶν πτωχῶν ἀλιέων, ὧν ἡ ζωὴ ἀφρευκτον διέτροχε κίνδυνον. Δὲν ἐπέστρεψε δὲ ἐκ τῶν παρατόλμων τούτων θαλασσιῶν ἐκδρομῶν τῆς, εἰμὴ ἀπεσπῶντο ἀπὸ τοῦ συνταρασσομένου πελάγους πάντες οἱ ναυαγοί, ζῆνοι τε καὶ ἐγχωριοί, ἐχθροὶ ἢ φίλοι.

Τούτους ἡ εὐγενὴς αὕτη καὶ ἔξοχος γυνὴ προσελάμβανεν εἰς τὸν οἶκον τῆς. Παρεῖχεν αὐτοῖς πάντοτε τὰς πρώτας καὶ ἀπολύτους βοήθειας, ἐκ τῶν μικρῶν δὲ οἰκονομιῶν τῆς κατάρθου νὰ ἀναπληροῖ καὶ τὰς ἐκ τῆς τρικυμίας προκυψάσας ἀπωλείας, μετὰ τῆς αὐτῆς ἐκάστοτε ἐνεργείας καὶ θάρρους, ἃ ἐνέπνεεν αὐτῇ ἡ μεγάλη καὶ ἔξοχος καρδία τῆς. Ἀγαπῶ τὴν παραλυτικὴν μου καὶ τὴν φυσικὴν δυσμορφίαν μου, ἔλεγεν, ὅταν αἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα τῶν ναυαγῶν προσήρχοντο νὰ εὐχαριστήσωσιν αὐτὴν διὰ τὸ ὅτι αὐτῆς ἐκάστοτε γιγνόμενον καλόν. Ὡ! ναί! Ἐὰν δὲν ἦμην παράλυτος θὰ ἐμερίμων ἴσως μόνον περὶ ἐμαυτῆς, ἐνῶ σήμερον εἶμαι εὐτυχῆς ἐν τῇ εὐτυχίᾳ τῶν ἄλλων.

Καὶ ὅμως πόσαι γυναῖκες ἀρτιμελεῖς καὶ ὑγιεῖς διάγουσι τὸν βίον των ἀνωσάει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ των τὸ κακὸν ἐργαζόμεναι, ἐνῶ ἠδύνατο νὰ καταστήσωσιν εὐτυχεῖς καὶ ἐαυτὰς καὶ τοὺς ἄλλους.

Τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τῆς δεσποινίδος Ἄννης Γούρνου δύο χιλιάδες ἄνθρωποι ἐπέβησαν. Ὁχι πένθος ἐξωτερικόν, ἀλλὰ πένθος τῆς ψυχῆς. Οἱ ναῦται ἔκλαιον τὴν εὐγενῆ καὶ μεγάλην μητέρα των, ἐνῶ τὰ τέκνα καὶ αἱ σύζυγοι τῶν ἀλιείων ἐθρήνου τὴν φυσικὴν προστάτιδά των.

Ἐλένη Γεωργιάδου.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Μονογραφία τῶν τριχάπτων.

Τὸ τρίχαπτον εἶναι λεπτόν, ἐλαφρὸν καὶ διάτρητον ὕφασμα, ἀπεικονίζον ἀνθη ἢ οἰαδήποτε ἄλλα σχέδια, τιθέμενον μεταξύ πυκνῶν ὕφασμάτων, ἢ εἰς τὸ ἄκρον ἐσωρούζων ἢ φορεμάτων, ὅτε καὶ ὀδοντωτὸν γίγνεται. Τρίχαπτα κατασκευάζονται διὰ νημάτων βαμβακερῶν, μαλλίνων, λινῶν, μεταξωτῶν, χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν. Τὰ ἐκ λινοῦ νήματος τρίχαπτα εἶναι τὰ ὀρειότερα, στερεότερα καὶ πολυτιμότερα. Τὸ λινὸν νῆμα, δι' οὗ κατασκευάζονται εἶναι λεπτότερον τριχῶς, στοιχίζει δὲ ἢ ὀκτὸς 10 ἕως 15 χιλιάδας φράγκων. Ἐντεῦθεν ἢ ὑπερβολικὴ ὑπερτίμησις τῶν τριχάπτων τούτων, ἅτινα ὡς οἱ ἀδάμαντες καὶ τὰ πολύτιμα κοσμήματα κληροδοτοῦνται ἀπὸ μητρὸς εἰς θυγατέρα, ἐγγονῆν καὶ ἐφεξῆς.

Τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Βόρειος Γερμανία διαφιλονικοῦσι τὴν τιμὴν τῆς ἐπινοήσεως τῶν τριχάπτων (δαντελῶν). Κατὰ τὸν XV αἰῶνα κατασκευάζοντο ἐν Βελγίῳ τρίχαπτα διὰ μικρῶν ξυλίνων ἀδρακτιδίων. Τοιαῦτα σώζονται μέχρι σήμερον εἰς τὰ Βελγικὰ Μουσεία, ὃ ἐκ τριχάπτων δὲ κεκρύφαλος τοῦ Καρόλου Πέμπτου αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας, ὃ διατηρούμενος μέχρι τοῦδε ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ τοῦ Κλινοῦ ἀποδεικνύει τὴν κατὰ τὸν XVI αἰῶνα τελειοποίησιν τῆς τέχνης ταύτης.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Βενετία καὶ ἡ βόρειος Ἰταλία ἐπενόησε τὸ διὰ βελόνης κατασκευαζόμενον τρίχαπτον. Αὐτόσε δὲ ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον σχέδια τριχάπτων.

Τὰ ἐκ μεταξίνης κλωστής τριχαπτα ὀνομάζονται κοινῶς *μπλόται*, κατασκευαζόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ μαύρης μεταξίνης. Λαμβάνουσι δὲ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἐν ἣ ἕκαστον εἶδος κατασκευάζεται.

Ἡ ἐπωνυμία *guipure* δίδεται εἰς πᾶν τρίχαπτον κατασκευαζόμενον διὰ βελόνης εἴτε ἐπὶ δικτυωτοῦ, ἢ ἐπὶ τουλίου ἢ καὶ ἀπλῶς ἐπὶ ὀρισμένου σχεδίου. Ἡ λέξις *guipure* εἶναι ἀρχαία γερμανικὴ, σημαίνει δὲ ὕφασμα. Ἀρχικῶς τὸ ἔργον τοῦτο συνέκειτο ὑπὸ περγαμηνῆς περιεκαλλυμένης διὰ μετὰξιν ἐστρημμένης. Ἐπ' αὐτῆς ἐσχεδιάζον καὶ ἐξετέλουσαν ἀνθη διὰ μεταξίνων, χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν κλωστῶν. Σήμερον σχεδιάζουσι τὸ τρίχαπτον ἐπὶ χάρτου, ἐπ' αὐτοῦ δὲ διὰ βελόνης κατασκευάζουσι αὐτό.

Πλὴν τῶν τριχάπτων *guipure*, ὀρειότερα εἶναι καὶ τὰ ἐκ ξυλαρίων (κοπανέλια) ἐπὶ μαξυλαρίου κατασκευαζόμενα τῆ βοήθεια καρφιδῶν, ἐξ ὧν καὶ δίδεται εἰς τὸ τρίχαπτον τὸ κατάλληλον σχῆμα. Ἡ ἐπινοήσις τῶν τριχάπτων τούτων ἀνήκει εἰς τὰς πόλεις Βαλεντιανὴν καὶ Μαλίνην, ἐξ οὗ καὶ τὰ τρίχαπτα ὀνομάσθησαν *Valenciennes* (Βαλεντιανὰ) καὶ *Μαλίνα*. Τὰ τρίχαπτα τῶν Βρυξελλῶν θεωροῦνται ἐπίσης πολύτιμα. Τὰ ἀνθη κατασκευάζονται διὰ τῆς βελόνης, ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ

δικτυοειδοῦς συμπλέγματος, κατασκευαζόμενα διὰ τῶν ξυλαρίων. Τὸ τρίχαπτον τῶν Βρυξελλῶν ἐπενόηθη κατὰ τὸν δέκατον ὄγδον αἰῶνα. Ἀγγλοὶ ἠγόρασαν ἅμα τῆ ἐμφανίσει τοῦ τριχάπτου τούτου μεγάλην ποσότητα, ἣν ἐπώλουν καὶ ὀνόμαζον τρίχαπτον Ἀγγλίας.

Τὰ Βαλεντιανὰ τρίχαπτα (*point Valenciennes*) ἐθεωροῦντο τὰ ὀρειότερα καὶ πολυτιμότερα ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου XIV. Τὸ τρίχαπτον *Alarson* ἤμασεν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν δέκατον ἔβδομον αἰῶνα μετονομασθὲν καὶ Γαλλικὸν τρίχαπτον καὶ ἐπινοήθη κατὰ τὸ 1666 ὑπὸ τῆς κ. Γιλβέρτου, ἣτις ἴδρυσεν ἐν Ἀλανσῶνι κολοσιαῖον μέγαρον, ἐν ᾧ κατασκευάζοντο τὰ τρίχαπτα ταῦτα κατ' ἀπομίμησιν τῶν Ἑνετικῶν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ βιομηχανία τῶν τριχάπτων ἀμύζει μεγάλη δ' ἀξία θεωροῦνται τὰ Ἰρλανδικὰ τρίχαπτα. Ἀλλὰ βασιλεῖς τῶν τριχάπτων δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ Ἰταλία ἢ διατηρήσασα μεγάλα ἐργοστάσια, ἐν οἷς κατασκευάζονται τὰ ὀρειά τῆς Βενετίας τρίχαπτα.

Ἐν Ἀνατολῇ ἦσαν ἐν χρῆσει τὰ δι' ἀγκιστρωτῆς βελόνης κατασκευαζόμενα, ἅτινα οὐδὲ τὴν λεπτότητα, οὐδὲ τὴν τέχνην τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔχουσι. Πλὴν τούτων κατασκευάζοντο ἄλλου εἶδους τρίχαπτα διὰ δύο ἀγκιστρωτῶν βελόνων, ἅτινα με λεπτόν νῆμα καὶ ἀραιῶς πλεκόμενα δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἄμοιρα ποιᾶς τινος χάριτος.

Ἐλένη Κωνσταντινίδου.

ΒΡΑΧΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΦΟΡΩΣΑ ΤΗΝ ΕΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

ὑπὸ τῆς Κυρίας Zwanswiegk

[Συνέχεια]

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀντήχησε φωνὴ νέου καὶ σθεναροῦ φιλέλληνης κήρυκος, τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ κ. Aug. Boltz, οὗτινος τὸ ἐν ἔτει 1881 ἐκδόθη ἐγγράμμα «*Ἡ σύγχρονος ἑλληνικὴ γλωσσά*» τοιαύτης ἔτυχεν ὑποδοχῆς, ὥστε καὶ νὰ ἀνακηρυχθῆ ἐν ἔτει 1882. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν Γερμανίᾳ δὲν ἀρέσκονται εἰς τὰς μεταβολὰς ἐπρόκειτο ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ νὰ δρῆσῃ ὁ κ. Boltz τὰς δάφνας, ἃς ἡ γερμανικὴ χώρα τῷ ἀπεποιήθη.

Ἐν ταῖς κάτω χώραις οὐ μόνον διὰ τὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ἀφορῶντα ἠδιαφύρουσαν, ἀλλ' ἤδη ἤρχιζον νὰ βαρύνωνται καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς πολλὰς δαπάνας καὶ τοὺς κόπους διδασκάλων τε καὶ μαθητευομένων. Τὰ ἔργα τοῦ Shelly, τοῦ d' Eichthal, τοῦ Ραγκαβῆ, τοῦ Ρενιέρη καὶ τοῦ Boltz ἐθεωροῦντο ἐν ταῖς κάτω χώραις ὡς ἱερογλυφικῶς γεγραμμένα. Ὅτε δὲ ἐν ἔτει 1882 ἡ γλῶσσα ἤρχισεν ἐπιτοπίως νὰ ἐργάζεται ὡς συνεργάτις καὶ ἀνταποκριτῆς τοῦ Ἑσπέρου, ἂν καὶ πλείστας ἐκτιμήσεως καὶ συμπαθείας ἔλαβεν ἐπιστολάς, ἢ φωνῆ τῆς ὁμοῦ ἢ τοῦ ὡς φωνῆ βῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Μετὰ ἐν ἔτος μόνον ὅτε τὸ ρηθὲν περιοδικὸν ἐξετέθη ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τοῦ Ἀμστελοδάμου παρετήρησεν αὐτὴ ὅτι ἤρχισε νὰ κινή τὸ ἐνδιαφέρον ἢ ἀληθῶς λαμπρὰ ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου (τοῦ ὑπὸ τοῦ Δοκ. Γ. Περβάνογλου ἐν Λειψίᾳ ἐκδιδόμενου) τόσον μάλιστα ὥστε τὰ ἐν τῷ παρρητήματι τῶν δημοσιογράφων

ἐκτεθειμένα ἀντίτυπα νὰ γίνωσι μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἄφαντα.

Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἔμενον ἕως ἐδῶ, ὅτε ἐν ἔτει 1885 ἐτόλμησεν ἡ γράφουσα νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ Ὁλλανδικὸν κοινὸν τὸ ἀσθενὲς πόρισμα τῶν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἰδίων μελετῶν. Εὐτυχῶς οὐδαμοῦ, ἀλλ' οὔτε παρ' οὐδενὸς ἐξεδηλώθησαν ἀντιελληνικαὶ διαθέσεις, τὴν ἀποστολὴν δὲ πλείστων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δωρεὰν διανεμηθέντων ἀντιτύπων ἠκολούθησαν ἐπιστολαὶ ἐπιδοκιμαστικώταται, ἱκαναὶ ἐκτιμητικαὶ κρίσεις, ἀλλ' οὐδὲν πλέον. Μετὰ ἐν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἔτος ἐπηκολούθησεν ὡς συμπλήρωσις, οὕτως εἶπειν, αὐτοῦ τὸ ἀξιωματικὸν ἄρθρον τοῦ κ. Dr Ed Engel, πρῶτον μὲν ἐν Γερμανίᾳ, εἶτα δὲ ἐν ἐπιφυλλίδι τοῦ *Amsterdamer Handelsbads*, ὅτε καὶ ὁ Ὁλλανδὸς μεταφραστὴς κ. C. R. E. Euklaar ἐξέδωκε περιγραφὴν τοῦ ταξιδίου τοῦ Dr Eugel ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ.

Δύναται τις νὰ φαντασθῆ μετὰ ποίας χαρᾶς ἐχαίρεισεν ἡ γράφουσα τὸ ρηθὲν ἔργον τοῦ Dr Eugel, διότι δι' αὐτοῦ ἐφαίνετο ἡ ἀλήθεια ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, ἐπικυρουμένη μάλιστα ὑπὸ σοφοῦ, οὗτινος τὰς ἰδέας δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ ρίψῃ τις εἰς τὸ βάραθρον τῆς λήθης.

Ἄλλ' ὅμως καὶ μετὰ τοῦτο ἐπηκολούθησε νέα περίοδος σιγῆς, περίοδος μονώσεως καὶ τελείας ἀπελπίσεως διὰ τὴν συγγραφέα τοῦ ἔργου (*Borte Leiddraad voor het leeren der heedendaagsche Heelleensche Taal en iets over de Volapük.*) Κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα μόνον ἤρχισαν νὰ ἀναζωπυρῶνται καὶ πάλιν αἱ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐλπίδες τῆς, ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως μικροῦ ἄρθρου ἐν τῇ *Indep. Belge*, ὅπερ ὄχι μόνον τὴν προσοχὴν τῆς ἐπέσυρε, ἀλλὰ ἐνέπλησεν αὐτὴν νέου θάρρους ὑπὲρ τῆς εὐδοχίσεως τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπιδοκιμαζόμενου σκοποῦ.

Τὸ ἄρθρον ἀνεκοίνου ὅτι ἐν Ἀμστελοδάμῳ κατεγίνοντο σπουδαίως, ὅπως εἰσαγάγῃσι τὴν μόνην ἀληθῆ προφορὰν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Τὸ ἐν τῇ «*Νέα Ἡμέρα*» καταχωρηθὲν ἄρθρον κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1887 ὑπὸ τῶν κυρίων Dr H. C. Muller καὶ Flament (ἀρχαιοφύλακος ἐν Maastricht) δὲν περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῆς γραφούσης, ὅθεν καὶ ἡ ἐκπληξίς τῆς ἦτο μεγάλη ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1888 ἔλαβε πρόσκλησιν, ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὴν πρῶτην συνεδρίασιν τοῦ ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἰδρυθησομένου Παγκοσμίου Ἑλληνικοῦ Συλλόγου. Ἄν καὶ τὸ ὄνομα μετετρέπη ὁ Φιλελληνικὸς ὁμοῦ Σύλλογος εἶναι παγκόσμιος, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, διότι πανταχόθεν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἀδιακόπως προσέρχονται νέα μέλη εἰς τὸν ἀρτισύστατον σύλλογον, μεταξὺ δὲ τούτων ὑπάρχουσιν ὀνόματα, ἅτινα ὡς φαινοὶ ἀστέρες λάμπουσιν ἐν τῷ φιλολογικῷ ὀρίζοντι.

Ἀπὸ καρδίας εὐχεται ἡ γράφουσα εἰς τὸ νέον, ἀλλὰ ῥωμαλέον καὶ πλήρες ζωῆς δεινδρὺλλον πάντα θρίαμβον πρὸς μέγα ὄφελος καὶ εὐλογίαν τῶν πολλῶν.

Τὸ μέγα τοῦτο ἔργον, ὅπερ αἱ Κάτω Χώραι ἀνέλαβον θὰ προσφέρῃ νέας δάφνας εἰς τὸ ἐνδοξον καὶ γηραιὸν φιλολογικὸν δένδρον τῆς ἀγαπητῆς Ὁλλανδίας. Ταύτας δὲ θέλωμεν εὐχαρίστως ἀφιερῶσαι εἰς τὴν γλυκεῖαν καὶ ἱσχυροτέρην πατρίδα τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Σοφοκλέους. Ἄν ἡ Ὁλλανδία δὲν εἶναι πλέον σήμερον ἡ χώρα ἐνώπιον τῆς ὁποίας οἱ ἰσχυρότεροι τῆς γῆς κλίνουναι τὸ γόνυ, δύναται ὁμοῦ νὰ εἶναι μεγάλη ὑπὸ φιλο-

λογικὴν καὶ καλλισθητικὴν ἐποψίαν καὶ τοῦτο τῇ εὐχονται ἐνδομύχως καὶ ἄνευ φθόνου τὰ πλείστα τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν.

Ἐν Μαγχεστρίᾳ τῇ 3ῃ Ἀπριλίου 1889.

Αἰκατερίνη Α. Λάμπρου.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ

Ἡ εἰς τὴν ἑβδομάδα τοῦ πένθους ἀπάσης τῆς Χριστιανουσύνης προσελθὴς ἡμῶν εἴσοδος μοι δίδει ἀφορμὴν, ὅπως ἀποστείλω ὑμῖν γραμμάς τινας περὶ πένθους, θέματος συχνότατα ἀνακωκωμένου, ἅτε δὴ τοῦ Χάρωνος ἀμειλίχτου ὄντος πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ μοιραίου τοῦ τέλους τῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἀπέυχομαι ἀπὸ καρδίας ταῖς ἀξιότιμοις ἀναγνωστρίαις ὑμῶν τοῦ ν' ἀποχωρίζωνται ὑπὸ τοῦ θανάτου προσφιλῶν ἀτόμων, καὶ λάμπωνσιν ἀνάγκην ὀδηγίῶν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐξωτερικεύσεως τοῦ κατατρυχόντος τὴν καρδίαν αὐτῶν ἄλλους, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἄμετρος θλιψίς ἐπὶ τῇ στερήσει ἀγαπητῶν ὑπάρξων ὑπαγορεύει καὶ τὴν ἀμφίσειν μελανῶν ὡς ἡ καρδία ἐνδομάτων, ἢ ἐκδηλωσῆς αὐτῆς πρὸς τὸν χρόνον ὑπόκειται εἰς ἀλλοιώσεις, καὶ τὸ θέμα τοῦτο ὑψηλὴ εἰς τὰς τοῦ συρμοῦ διαταυρώσεις.

Ἡ ἐνδοξία τοῦ πένθους ἦν ἀρχαιοτάτη, ἀλλὰ δὲν ἐξεδηλοῦτο εἰς πάντα τὰ ἔθνη διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ χρώματος περὶ τὴν περιβολὴν, διότι ἐπὶ τῶν Λουδοβίκων ἐν Γαλλίᾳ πένθιμον ἦν τὸ ἔαδες χρῶμα, παρ' ἄλλοις δὲ τὸ κίτρινον ἢ τὸ πράσινον, ἀλλὰ μεταγενεστέρως ἐπεκράτησεν ἡ χρῆσις τοῦ μέλανος χρώματος, προσφύει ἀφομοιουμένου πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς.

Ἡ διάρκειά τοῦ πένθους ἀκολουθοῦσα πρῶτον τὰς καθιερωθείσας συνηθείας ἐκάστου τόπου, ποικίλλει οὐχ ἥτιον ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς συγγενείας τοῦ συνιδόντος τὸ ἀποπτῆ, προσφιλῆς ὃν πρὸς τοὺς πενθοῦντας.

Ἡ μέλαινα περιβολὴ ὀφείλει νὰ ἦ ἀπλή, ἀπέχουσα πάσης ἐκζεσητημένης κομψότητος, καὶ υπερβαλλούσης φιλοκαλίας, ἵνα μὴ οἱ περὶ ἡμᾶς ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς καρδίας ἡμῶν. Τὸ αὐστηρότερον πένθος εἶναι τὸ τοῦ συζύγου, διαρκοῦν ἐπιεικῶς ἐπὶ δύο ἔτη καὶ κατὰ μὲν τοὺς πρώτους ἕξ μῆνας ἢ ἑσθῆ γίνεται ἐκ μαλλίνων ὕφασμάτων ἀστίλων, Ἰνδικῶν κασιμερίου διὰ τὸν χειμῶνα, μουσελίνης δὲ διὰ τὸ θέρος, καὶ μόνος στολισμὸς αὐτῆς τὸ Ἀγγλικὸν κρέπτιον. Κόπτεται δὲ ἰσοψῆς καὶ ἰσομήκης, οὐδενὸς ἀνυψώματος διακρίνοντος αὐτὴν πλατεία λωρὶς ἐξ ἀγγλικῶν κρέπτιον περιβάλλει αὐτὴν δι' ὅλου τοῦ πρὸς τὰ κάτω πλάτους, καὶ περιτραχίλιον καὶ περιχειρίδες ἐκ κρέπτιον ἐπίσης. Τὴν μόνην μεταβολὴν ἣν ἐπημέγηον εἰς τὴν ὅλως μοναχικὴν περιβολὴν ταύτην εἶναι ἡ κατάργησις διὰ τὴν νέαν ἡλικίαν τοῦ ἀπαισίου ἐκείνου σαλίου, ἀντικαστάτως διὰ μακροῦ ἐπανωφορίου ἢ ριβεγκότας, καλυπτούσης ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἐσθῆτα, καὶ ἐξ ὁμοίου πρὸς αὐτὴν ὑφάσματος μετὰ δύο λωρίδων πλατειῶν ἐκ κρέπτιον, δι' ὅλου τοῦ μήκους τοῦ ἐπανωφορίου ἐμπροσθεν διηκουσῶν.

Ὡς πρὸς τὸν πῖλον, σχήματος πάντοτε Μαρίας Στουάρτη, ἀκολουθεῖται ἡ αὐτὴ ἐφαρμογὴ τοῦ κρέπτιον, μετὰ ποδήρους πέλλου ἐρριμμένου ἐπὶ τοῦ προσώπου. Μέλαινα περινημίτιδες καὶ χειρόκτια ἐκ δέρματος Σουηδικῶ, ἢ Σκωτικῆς κλωστής συμπληροῦσι τὴν αὐστηρὰν ὅσον καὶ ἐπιβάλλουσιν ταύτην ἐνδομασίαν τῶν ἐξ πρώτων μηνῶν τῆς χρείας.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἐξάμηνον τὸ πένθος λαφύεται ἀφαιρουμένου τοῦ μακροῦ πέλλου ἀπὸ τοῦ προσώπου καὶ ἀναρτωμένου ὀπισθεν τοῦ πῖλου, οὕτως ὥστε νὰ καλύπτῃ ἅπασαν τὴν περιβολὴν. Μικρὸς δὲ πέλλος ἐκ μέλανος τουλίου, περιεπατομένου διὰ λωρίδος στενῆς κρέπτιον ἀντικαθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τοῦ μέλανος χρώματος καὶ τῶν μαλλίνων

ύφασμάτων και κατά τους έξι τούτους μήνας, αφαιρείται όμως το μακρόν επανωρόριον, αντικαθιστάμενον διά βραχυτέρον, επιτρέποντος τήν κατά το δεύτερον έτος χρήσιν των τριχάπτων, χανθρών, μεταξίτων ταινιών και στιλπνών χειροκτιών. Παρελθόντος του δευτέρου έτους μεταχειρίζεται έκαστη χήρα αναλόγως της καλαισθησίας αυτής είτε το φατόν ή το ιδώδες χρώμα περί την περιβολήν, ανάμικτον πάντοτε μετά λευκού ή μέλανος.

Ο άνηρ πεινάει τήν σύζυγον αυτού επί έν έτος, φέρων υλόκληρον τήν ένδυμασίαν εξ έριούχου μέλανος θολού, κρέπιον καθ' όλον τά μήκος του πύλου αυτού, και χειρόκτια εκ δέρματος Σουηδικού ή εκ μετάξης.

Αμφότεροι οι σύζυγοι φέρουν το πένθος του πατρός ή της μητρός, του πενθερού ή της πειθεράς ομοιόμορρον και κατά τον αυτόν χρόνον, ήτοι επί έν έτος ή δεκαπέντε μήνας, και τους μόν έξι πρώτους εξ Άγγλικού κρεπίου και μαλλίτων ύφασμάτων άστίλπνων, τους έξι άκυλούθους μήνας ήττον αυστηρόν, αναμειγυυομένης έν τή ένδυμασία της μετάξης και γραναδίνας, εις τους τελευταίους δι τρεις μήνας επιτρεπομένων των έν χανθρών κοσμημάτων, της μεταξίνης έσθής, των λευκών ή μελανών τριχάπτων, των πτερών και λευκών ταινιών και άνθών επί του πύλου.

Το πένθος των αδελφών φέρεται επί έξι μήνας, των θείων επί τέσσαρας, των εξαδέλφων επί τρεις, επιτρεπομένων πάντων των άνωτέρω κοσμητικών, πτερών, μετάξης, τριχάπτων, κλ εούδες εξ άρχης.

Επεκράτησεν έθος να πενθήςται επίσης και το κληρονομούν ήμιν τι άτομον, και άν ήθελεν είσθαι όλως άσχετον συγγενείας προς ήμάς. Το κ.ήθικον αυτό της εύγνωμοσύνης αποκαλείται «πένθος άεροφροσύνης» διαρκούν ως το του πάππου και μάρμης επί πέντε μήνας.

Άλλοτε δέν επενθιφόρουν διά τά παιδία διατεινόμενοι ότι ή άλιθής και δριμύτα αυτη θλίψις οδερμίαν άνάγκην είχεν έκδηλώσειον εξωπερικιών, καθόσον πάς τις έννοει το μέγεθος της άπωλείας ταύτης, και τήν γενομένην εκ ταύτης οδύνην, ούχ ήττον καθιερώθη και δι' αυτά όμοιον του των γονέων πένθος.

Εκ των της πεπολιτισμένης Γαλλίας διατάξεων άρυσθεισα τās οδηγίας ταύτας επανέρχομαι και αυθις εις τήν προεκκρασθεισαν εδύχην μου του ν' άπαλάττη ο Ύψιστος όσον οίον τε τās υμετέρας άναγνωστρίας τοιούτων δοκιμασιών, να μόνη έγώ καθό πενθοούσα, φέρω άπαξ διά παντός εις τās στήλας της αξιολόγου έφημερίδος ήμων το οδυνηρόν αυτό θέμα, επαφιμένη εις τās λοιπās συνεριάτιδας ύμων τήν εκτύλιξιν ζητημάτων ευθύμων και ευχαρίστων.

Αθήνησι τη 31)12 Μαρτίου 1889.

Άννα Σερουτου.

Κυρία Διευθύντρια.

Μεταξύ των πολλών θεμάτων, τά όποια μετά τās χάριτος ανεπιθύητε μεχρι σήμερα έν τή αξιολόγω «Έφημερίδι των Κυριών», και ών ή μελέτη τώσον ευεργετική αποβαίνει διά τās άναγνωστρίας σας, παρείδατε θέμα σπουδαιότατον, άναγόμενον εις τήν μερίδα των αποκλήρων και υπό της τύχης καταδικασμένων συζύγων.

Μετά των τελευταίων τούτων και έγώ κατατασσομένη λαμβάνω το θάρρος να σας παρακαλέσω, να έν τή διακρινούση ύμās προς τās άναγνωστρίας σας συμπαθεία πραγματευθήτε προς οδηγίαν και ανακούφισιν έμού και των ομοιόπαθων μου το εξής θέμα: έάν ή σύζυγος χαρτοπαλίχτου όφείλει άρογγύστως να όπομείνη τήν τύχην της και έάν έχη καθήκον να πληρώνη εκ της ιδίαις περιουσίας ή προικός τά εκ του χαρτοπαγιγίου χρέη του συζύγου της.

Εύχαριστούσα ύμās εκ των προτέρων, κυρία Διευθύντρια, διατελώ μεθ' ύπολήψεως.

Μαρία Α...

Η ΓΥΝΗ ΙΑΤΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ XIX ΑΙΩΝΑ

Ρωσσία.

[Συνέχεια ένδε αριθμ. 406]

Μεγάλη ύπήρξεν ή χαρά των, ότε αι θύραι της Άκαδημίας άνεώχθησαν και τακτική έγένετο των μαθημάτων έναρξις. Αί φοιτήτριαι παρείχον σύνολον ποικίλον κατά τε τήν ήλικίαν, τήν άνατροφήν, τήν κοινωνικήν θέσιν και τήν καταγωγήν. Νέαι, παρήλικες, δεσποινίδες, έγγαμοι, ή χήραι εκ του Καυκάσου ή εκ της Σιβηρίας και εκ παντός της Ρωσσίας

σημείου προσήλθον μετά χαρās και έν θριάμβω έποήσαντο έν νέου έναρξιν της νέας επιστημονικής ταύτης περιόδου, ήν μετὰ τώσους άγώνας και μόχθους έκέρδισαν. Έθριάμβευον αι πρώται διαβάσαι τήν ούδον της Άκαδημίας έννενηκοντα ήρωίδες, συναισθαινόμεναι ότι ήσαν αι πρόδρομοι, ή εμπροσθοφυλακή των Ρωσίδων γυναικών, αι κεκλημέναι να διανοιξώσι τήν οδόν της διά της επιστημονικής μορφώσεως χειραφετήσεως της Ρωσίδας γυναικός. Η χρονολογία αυτη του 1872 σημειοί ένδοξον περιόδον έν τή εθνική αυτών ιστορία.

Βαθμηδόν και κατ' όλίγον πάς ένδοιασμός και άθεσβαίοτης ως προς τās φοιτητριάς εξέλιπεν. Τά μαθήματα έγίγνοντο έν τή Στρατιωτική Σχολή, άλλ' ούχι έν ταις κοιναίς των άνδρων κλάσεσι. Κατά το όρισθέν δε πρόγραμμα οι καθηγηταί όφειλον να άσχοληθώσιν ιδιαίτατα εις μόρφωσιν γυναικολόγων. Διηγούνται μάλιστα ότι τώσον έφοβούντο ούτοι μη φοραθώσι παραβαίνοντες τους όρους του προγράμματος, ώστε ήμέραν τινα ένω καθηγητής τις άνέπτυσε τά περι νευρικής καταστάσεως της καρδιάς, αΐφνης επί τή παρουσία άνωτέρου έπόπτου ήλλαξεν αποτόμως θέμα και ήρξατο όμιλών περι φυσιολογίας της έγκυμοσύνης. Τώσον τά ελάχιστα και μηδαμινότατα πράγματα προεκάλουν συνεχώς ανυπέβλητα προσκόμματα. Και έν τούτοις τά μαθήματα εξηκολούθουν, αι φοιτήτριαι εθριάμβευον κατά τās ένιαυσίους εξετάσεις των, και ο Ύπουργός των Στρατιωτικών ήτον ό ενθέρμότερος όπαδός και ό ειλικρινέστερον άρσοσιωμένος εις τον ευγενή σκοπόν της προόδου του γυναικειού φύλου.

Κατά το 1873 εισήγαγον 89 μαθητριάς, το τρίτον δ' έτος επέτρεψαν αυταις να ακολουθήσασιν μαθήματα κλινικής. Κατά τά 10 πρώτα έτη ο αριθμός αυτών άνήλθεν εις 1091 φοιτητριάς, ών αι 700 έλαβον τά διδακτορικά αυτών διπλώματκ. Κατά το 1877 ήτοι 5 έτη μετά τήν έν νέου κατάταξιν της γυναικός έν τή Ρωσική Άκαδημία έγένετο συμβούλιον, όπως έν αυτώ όρισθή ό επιστημονικός τίτλος, άν θά άπένεμον προς τās γυναίκας Ιατρούς. Ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος έδίδαξε τους Ρώσους, κατά πόσον αι γυναίκες έδικαιοούντο ή ού ά φέρωσι τόν αυτόν τίτλον, άν και οι άνδρες Ιατροί. Ο αριθμός των άνδρων Ιατρών ήτον άνεπαρκής, άρσν εις Ιατρούς άντεστοίχει προς 5,532 κατοίκους. Αριθμός άνεπαρκής βεβαίως και έν καιρώ ειρήνης, πολλώ δε μάλλον έν καιρώ πολέμου.

Το ύπουργείον τότε ήναγκάσθη να αποταθή προς τās τεταρτοετείς και τās τελειοφοίτους φοιτητριάς, εξ ών και άπετέλεσε σώμα της Ιατρικής όπισθοφυλακής του στρατού. Εις τήν πρόσκλησιν του ύπουργείου προσήλθον πληντων ήδη γυναικών Ιατρών και 25 φοιτήτριαι, αΐτινες έν τώ πεδίω της μάχης έδειξαν θάρρος και επιστημονικήν δεινότητα θαυμαστήν. Υπό τήν άρχηγίαν των καθηγητών των ήκολούθησαν τον στρατόν εις Ιάσιον, Βραϊλώφ, Φραζέκτι, Ζευνίτζαν, Βουλγαρίαν κ.ά. ένθα επιτυχώς διηύθυνον πάσαν τήν κλινικήν εργασίαν, πολλάκις δε εξετέλεσαν και χρέη άρχιάτρου. Διακρίθησαν ιδιαίτατα ως χειρούργοι διά το έλαφρόν και ευκίνητον της χειρός, έκτελέσασαι τās οδυνηροτέρας έγχειρήσεις επιτυχέστερον των συναδέλφων των. Οτε δε επιδημία τυφοειδούς πυρετού άνιλεώς έμάστιζε το Ρωσικόν στρατόπεδον, κατ' ούδέν αυται έφάνησαν δηλιάσασαι τούναντίον μετά πρωτοφανούς θάρρους και μετ' ίσης ής και οι συνάδελφοί των άνδρες επιμονής έπολέ-

ΠΟΙΚΙΛΑ

μησαν το θανατηφόρον κακόν. Μένουσαι δε διαρκώς σχεδόν παρά τοίς πάσχουσι ως εκ της διττής ιδιότητος αυτών της Ιατρού και γυναικός πολλαί εξ αυτών προσεβλήθησαν και απέθανον.

Οι πλειστοι των στρατηγών και ανωτέρων αξιωματικών όμολόγουν, ότι πριν ή ιδωσι τās γυναίκας έν τή έξασκήσει του Ιατρικού επαγγέλματος των διέκειντο έχθρικώς προς τον νεωτερισμόν της γυναικειάς επιστημονικής μορφώσεως, ότι όμως από της ήμέρας καθ' ήν έν ταις κρίσιμοις του πολέμου στιγμαίς αι γυναίκες άνέλαβον τά Ιατρικά καθήκοντα των, ούτοι ήλλαξαν έντελώς ιδέαν, ή τώος δε κατά των επιστημών γυναικών δυσμένειά των μετεβλήθη εις ένθουσιασμόν άπερίοριστον.

Ίδωμεν ήδη πώς οι Ρώσοι στρατιώται έδέξαντο τον νεωτερισμόν τούτον. Κατ' άρχάς έρριπτον έκπληκτα βλέμματα προς τās γυναίκας εκείνας, αΐτινες παρέσχον αυτοίς μετά τώσης γλυκύτητος και άβρότητος τās Ιατρικάς και χειρουργικάς φροντίδας των, βαθμηδόν όμως και κατ' όλίγον εξήκολούθησαν επί τοσοούτον, ώστε έθεώρουν ταύτας ού μόνον ως Ιατρούς, άλλά και ως αδελφάς του έλέους, ως ιδίας αυτών αδελφάς. Κατά τήν εκ του στρατοπέδου απομάκρυνσιν των οι άπλοι εκείνοι και αγαθοί στρατιώται έκλαιον ως μικρά παιδία συνοδευόντες αυτάς διά των ευχαριστιών και εύχών των.

Κατά τον Φεβρουάριον του 1878 ό γενικός επιθεωρητής του Ιατρικού σώματος έγγραφεν έν τή προς τον στρατάρχην έκθέσει του τά εξής :

«Αί φοιτήτριαι της Ιατρικής άνέπτυξαν από της άπαργής του πολέμου και καθ' όλον το διάστημα αυτού μέγαν ζήλον και έκτακτον επιστημονικήν δεξιότητα. Συνιστώνται δε θερμότατα διά τās θεραπευτικάς και χειρουργικάς αυτών γνώσεις και διά τήν περίθαλψιν, ήν παρέσχον προς τους άσθενείς, δικαιολογήσασαι ούτω και υπερχοντίσασαι τās προς αυτάς έλπίδας του άνωτέρου Ιατρικού προσωπικού».

Καρολίνα Σχούλτε. Ιατρούς.

3 —

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

— 3

ΕΝΕΔΡΑ

Πτωχά της τύχης θύματα! Λίαν πρωϊ, μόλις ό ήλιος έφαινετο ανατέλλων όφειλον να αφήσωσι τήν κλύβην, να ήμίσυμνοι, νήστεις, ανυπόδητοι ακολουθήσασιν τήν γράϊαν, ήτις επί τή έλαχίστη άντιστάσει έμαστίγου αυτάς άνιλεώς. Έμπρός! πρέπει να κερδίζητε το ψωμί σας, όκνηρα! Έλεγεν ή γράϊα με φωνήν αποτρόπαιον. Μη θαρρήτε πώς θα μούδιδαν τίποτε άν ήμουν μόνη! «Ω! όχι! θά μάθιναν να σκάσω, ν' αποθάνω από τήν πείναν μέσα εις τήν τρύπαν μου, διότι είμαι γρηά, και κανείς δέν λυπεΐται και συμπαθεί σήμεραν το γήρας.

Μάνα! ανεπώνησεν ή τολμηροτέρα των δύο κλαυθυμρίζουσα, μου έμδηκαν γυαλιά εις τά πόδια! πονώ! δέν ήμπορώ να περιπατήσω!

Σκάσε, κλάψε! τόσω το καλλίτερον έλεγεν ή γράϊα, όσφ κλαίτε και κοκινίζουν τά μάτια σας, τόσφ σας λυπούνται και μου δίνουν έλεημοσύνη.

Τήν έσπέραν της ήμέρας εκείνης, ήμέρας παγεράς του Ίαννουαρίου αι μικραί επανήλθον εξηνητημένα. Κατέπεσαν επί

της άθλιας κοίτης των, χωρίς δε να φάγωσιν ούτε έν τεμάχιον άρτου άπειρομήθησαν.

Τήν επάυρον παρά το σύνθησε ή γράϊα δέν άρυπνίσθη ένωρίς, ένφ αι μικραί συνιθισμέναί να ακούσωσιν ένρινον φωνήν της πριν ή έτι χαρ ξη, εξεδήλουν χαμηλοφώνως τήν επί τή σιωπή της έκπληξιν των.

Κοιμάται, εψιθύρισε ή Λουκιανή συσπειρωμένη μετά γαρās πλησίον της αδελφής της! Τι χαρά μας! κοιμάται. Αίλ! αι ώραι παρήρχονται χωρίς ή γράϊα να άρυπνισθή. Αί μικραί κατ' άρχάς μεν προέβαλον δειλαί τήν κεφαλήν ύπερ το ράκος, όπερ έγρηόμειεν αυταις ως σκέπασμα, μετ' όλίγον όμως απεράσισαν να υποκλήξωσιν έν τεμάχιον άρτου, εξ εκείνων ά ή γράϊα έκρυπτε πάντοτε έντός παλαιού σάκκου.

Έν τή σπουδή των όπως μη υπό της γράϊας φοραθώσιν πίπτουσιν ή μία επί της άλλης μεθ' όλον όμως τον εκ της συνωθήσεως ταύτης θόρυβον ή γράϊα έμενεν άκίνητος.

Και θά μένη πάντοτε άκίνητος, διότι ξείνικι νεκρά.

Η άκίνησικ, ό περκατεταμένος ούτος ύπνος προεκάλει τήν άνησυγίαν των μικρών. Πλησιάζουσι προς τήν κλίνην. Έγγιζουσι το πτόμα. Είναι ψυχρόν.

Δέν εξείρρουσι τί θά είπη θάνατος, άλλά το μαντεύουν.

Μάμμη! μάμμη! φωνάζουν κλαίουσαι. Καί λησμονούσι το γθεσινον ξυλοκόπημα, τά καθημερινά βάσανά των, γίνουσιν άληθθ δάκρυα πόνου και λύπης. Βαθμηδόν ή λύπη των μεταβάλλεται εις φρίκην, εις τρομεράν αγωνίαν. Ρίπτονται έξω της κλύβης, τρέχουσιν εις τήν κωμόπολιν κλαίουσαι. Γυνή

γυναίκες φύλακες δίδουσαι τὸ σύνθημα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συρμού διαβάσεως. Οὐδὲν δυστύχημα συνέβη εἰσέτι ἐν ταῖς ὑπὸ γυναικῶν φυλαττομέναις γραμμαῖς.

Γυνὴ διδάσκαλος τῆς ρητορικῆς.— Ἡ μίς Μύρτις Φούρμαν διωρίσθη καθηγήτρια τῆς ρητορικῆς ἐν τῷ Λυκείῳ Σααρμῶρ. Ἡ διδασκαλία τῆς κυρίας ταύτης ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τῆντων προκατόχων τῆς ἀνδρῶν.

Οὐμὰν Πέπερ.— Ἐν Λονδίῳ ἐκδίδεται ἐφημερίς γυναικῶν, ἣτις οὐ μόνον συντάσσεται ἀπὸ γυναικας, ἀλλὰ καὶ ἐκτυπῶται, διανέμεται καὶ πωλεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ γυναικῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Α. Θ. Στυλίδα. Ἐλήφθησαν νέα ἐνεγράφη εἰκόνες ἀποσταλῆσονται.— Καν Σ. Β. Πόρτ-Σάτδ. Εἶχε διακοπή, διότι μὰς εἶχον ἐπιστολήν δύο φύλλα.— Καν Θ. Μ. Τύνιδα. Προφυλαχθῆτε ἀπὸ τοιαύτας φίλας. Ὁ χαρακτήρ των εἶναι ἐπικίνδυνος. Ἄνωθροπος μεταβάλλων ἰδέας ἀπὸ μίᾶς στιγμῆς εἰς ἄλλην μεταβάλλει ἀναντητήτως καὶ γλώσσαν καὶ καρδίαν.— Καν Στ. Μπ. Λέοβαν. Συνδρομὴ ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.— Καν Κ. Κ. Πάτρας. Ἐλήφθη. Ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιστολὴ ἄνευ γραμματισμῶν θὰ ἐπιστρέφεται.— Καν Ἐ. Π. Ρέθυμων. Ἐπιστολὴ ὑμῶν ἐλήφθη μυστίας εὐχαριστίας δι' εὐγενεῖς φροντίδας, γράφομεν.— Καν Π. Α. Λεουκάδα. Ἀποστέλλονται.— Καν Γ. Ν. Μεσολόγγιον. Ἐπιστολή σας μετ' ἐπιταγῆς ἐλήφθη, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ προμηνημονομένη μετὰ συνδρομῆς. Γράφομεν.— Καν Ι. Κ. Καλαφάτιον. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας.— Καν Ι. Κ. Λεμψισόν. Ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.— Καν Ε. Μ. Ἀθήνας. Συνήθως τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ σὰς συνιστῶσι δὲ φείλει νὰ λάβῃ τὸν λόγον, νὰ σὰς ἐνθαρρύνῃ τὴν τινά. Τὸ ἐναντίον συμβαίνει, ἔὰν τὸ συνιστῶμενον πρόσωπον εἶναι ἤδη προκηρωμένης ἡλικίας.— Καν Σ. Π. Χάσκιοι. Συνδρομητρίαι νέαι ἐνεγράφησαν. Εὐχαριστοῦμεν δι' εὐγενεῖς φροντίδας. Ἡ ἐπιστολή σας συγκινητικώτατη. Γράφομεν.— Καν Φ. Β. Στενήμαχον. Ἴσως παρέπεσαν. Ἀποστέλλομεν πάραυτα.— Καν Εἰ. Π. Τρίκαλα. Χρήματα πρὸς ἀνανέωσιν καὶ ἐγγραφήν νέας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Εἰκόνες ἀποστέλλομεν.— Καν Α. Μ. Φολέγανδρον. Πᾶν ὅτι ἀνάγεται εἰς τὸν αὐτὸς βίον τῆς γυναικός, εἰ δυνατόν καὶ προγενεστέρως ἐποχῆς μυστίας εὐχαριστίας.— Καν Ε. Μ. Πάρον. Μήπως νομίζετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι καὶ κατασκευαστὴς τῶν συνταγῶν αὐτῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ ἀναφερόμενον τρόπον περὶ τεχνιτῶν ἀνθέων δυνάμει νὰ σὰς διαβεβαιώσωμεν, διότι καὶ

ἡμεῖς κατασκευάσαμεν.— Καν Φ. Φ. Κέρκυραν. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν δημοσιεύονται.— Καν Μ. Π. Κυδωνία. Χρήματα ἐλήφθησαν. Περιλάμμα Β'. ἔτους ἀποστέλλομεν.— Καν Εἰ. Σπ. Πύργον. Δημοσιεύομεν.— Καν Μ. Π. Μέγα Κεσοεργη. Καλόν, ἀλλὰ θὰ ἀνεγινώσκето τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.— Καν Ν. Ν. Καρλοβάσιον Σάμου. Μυστίας εὐχαριστίας ὑμῶν τε καὶ τῆς εὐγενεῖς κυρίας Δ. Ι. Σ. γράφομεν.— Καν Π. Μ. Παλαίης Φώκας. Ἐλήφθησαν φύλλα ἀποστέλλομεν.— Καν Μ. Β. Ζάκωνθον. Γράφομεν.— Καν Γ. Σ. Μαγχεστριαν. Ἐχάρημεν διὰ μεταβολήν.— Καν Δ. Θ. Ρουχτσούκιον. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν δι' εὐγενεῖς φροντίδας γράφομεν.— Καν Π. Α. Πύργον. Ἐνεγράφη ἡ νέα ἐλήφθησαν χρήματα. Δημοσιεύομεν.— Καν Ι. Μπ. Κάρονον Χρήματα ἐλήφθησαν. Νέοι συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν.— Καν Ν. Κ. Ἀθήνας. Ἄριστον, ἀλλὰ δὲν δημοσιεύομεν ἔργα ἀνδρῶν.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἡὼς δοκιμάζεται ὁ χρυσός ὁ τρόπος εἶναι ἀπλούστατος. Ἐὰν ἀμφιβάλλητε περὶ τῆς γνησιότητος χρυσοῦ κοσμημάτων ἢ σκεύους τινος, λαμβάνετε ἐν τεμάχιον λεπτῆς βέλους, ἣς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων βυθίζεται ἐντὸς διαλύσεως χλωριούχου χαλκοῦ (bichlorure de cuivre). Το ἄκρον τοῦτο προστίθεται ἐπὶ ἐνὸς οἰουδήποτε σημείου τοῦ χρυσοῦ. Ἐὰν ὁ χρυσός εἶναι ἀγνός οὐδεμίαν ὑφίσταται μεταβολήν, ἔὰν ὄχι σχηματίζεται ἐπ' αὐτοῦ κηλί: μέλαινα.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Κατὰ τῆς ἡμικρανίας. Σοφός τις ἰατρός τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὀρίζει τὴν ἡμικρανίαν ὡς ἐξῆς: Παροδικὴ χαλάρωσις τῆς ἰσορροπίας τοῦ ἐγκεφάλου, προερχομένη ἐκ τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῶν ἐπανορθώσεων τῶν ἐγκεφαλικῶν δυνάμεων. Ἀτροφία τῶν νεύρων προκύπτουσα ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς πνευματικῆς κοπώσεως εἰς ἀνθρώπους νευρικούς. Ἡ ἡμικρανία ὄθεν εἶναι περισσεία ἐγκεφαλικῆς δυνάμεως καὶ οὐχὶ ἐγκεφαλικῆς ἀδυναμίας ὡς μέχρι τινὸς ἐθεωρεῖτο. Θεραπεύεται δὲ ὡς ἐξῆς:

Ἀνάπαυσις καὶ κατάκλισις τοῦ πάσχοντος ἐντὸς δωματίου σκοτεινοῦ. Ἐξωτερικαὶ ἐντρίψεις τῆς κεφαλῆς δι' αἰθέρος. Βρωμιούχον σόδιον, σιναπισμοὶ ἐπὶ τῶν νώτων καὶ τῆς κοιλίας καὶ στόμαχος οὐχὶ κενός.

Τακτικὸς ἀνιπρόσωπος τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» ἐν Ἰθάκῃ διωρίσθη ὁ αὐτὸς βιβλιοπώλης κ. Γεράσιμος Χαλκιοπούλος.

τις συγκινεῖται ἐπὶ τῇ ἀπελπισίᾳ των καὶ ἐρωτᾷ τὸ αἴτιον τῶν θρήνων των.

Ἡ μάμμη μὰς δὲν κινεῖται πλέον, ὅλο κοιμάται καὶ εἶναι ψυχρὰ ὡς πάγος.

Ἡ καλὴ γυνὴ ἠνθόση. Οἱ γείτονες εἰδοποιηθέντες μετέβησαν μετ' αὐτῆς εἰς τὴν καλύβην, ἔνθα εὔρον τὴν γραῖαν νεκρὰν καὶ ἄπνον. Αἱ δύο μικραὶ ἔμειναν ἤδη ἔρημοι ἄνευ συγγενοῦς, ἄνευ προστάτου, ἄνευ φίλου.

Ἄλλ' ὄχι! εἶχον μικροὺς φίλους, παιδιὰ τῆς ἡλικίας των, μεθ' ὧν ἐνίοτε λάθρα καὶ χωρὶς ἡ γραῖα νὰ τὸ ἐνόησῃ ἔπειζον τὸν κρυπτόν.

Ἐκ τούτων δύο μικρὰ ἀγοράκια Πασγάλης καὶ Ἐρρίκος ἦσαν υἱοὶ τοῦ κηπουροῦ Δοριᾶτ, ἕτερος δὲ καλὸς ἐπίσης τῶν κορασιδῶν φίλος ὁ Γωτιεὶ ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ κτηματίου Βουρέϊ.

Ἐὰν ἤξευρες, πατέρα, ἔλεγεν ὁ Γωτιεὶ—τὴν ἐσπέραν τοῦ θανάτου τῆς γραίας ἐπαίτιδος— πόσον καλὴ εἶναι ἡ πτωχὴ καὶ ὀρφανὴ Κλαυδίνη. Ἄν ἤξευρες, μαμά μου, πόσον καλὴ καὶ χαριτωμένη εἶναι ἡ Λουκιανή, ἔλεγεν ὁ Ἐρρίκος καὶ ὁ Πασγάλης πρὸς τὴν μητέρα του καὶ ἐξερρήγνυντο εἰς δάκρυα, φοβούμενα μὴ μετὰ τὸν θάνατον τῆς γραίας αἱ δύο μικραὶ ἀφήσῃσι τὸ χωρίον.

Ὁ ἀγαθὸς Δοριᾶτ βλέπων τὴν θλίψιν τῶν τέκνων του εἶπε μετ' ὀφθαλμῶν ἐκ συγκινήσεως πρὸς τὴν γυναῖκά του. Ἐχουν δίκαιον τὰ παιδιὰ. Ἀληθῶς καὶ ἡ δικὴ μου καρδιὰ σκίθεται ὅταν σκέπτομαι τί θὰ γείνουν τὰ δυστυχισμένα ἐκεῖνα μικρὰ, τὰ τόσω χαριτωμένα! Τί λέγεις, γυναικίκα μου, θὰ μὰς στοιχίσῃ πολὺ ἀκριβὰ ἡ υἱοθέτησις τῆς

μῆς ἐξ αὐτῶν; Ὁ Θεὸς μὰς ἔδωκε μόνον υἱούς. Τίς θὰ μὰς περιποιηθῇ καὶ περιθάψῃ εἰς τὸ γῆρας μας!

Τὶ καλὸς ἄνθρωπος ποῦ εἶσαι καὶ πόσω δίκαιον ἔχω νὰ σὲ ἀγαπῶ, διέκοψεν ἡ καλὴ γυνή. Δὲν εἴμεθα βέβαια πλούσιοι, ἀλλὰ ἓνα στόμα περισσύτερον δὲν εἶναι καταστροφή. Θὰ ἐργασθῶμεν διπλάσιως καὶ ὁ Θεὸς θὰ εὐλογῆσῃ τὸ ἔργον μας ἄς υἱοθετήσωμεν τὴν Λουκιανήν.

Ἡ εἰδησις αὕτη ἐνέπλησσε χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὴν παιδικὴν ψυχὴν τῶν δύο μικρῶν. Ἡ Λουκιανὴ θὰ ἐγίνετο ἀδελφὴ των καὶ δὲν θὰ ἔτρεχε γυμνὴ καὶ ἀνυπόδητος νὰ ἐπαιτῇ τὸν ἄρτον τῆς.

Παρὰ τῷ Βουρέϊ αἱ παρακλήσεις τοῦ υἱοῦ ἐπήνεγκον διάφορον ἀποτέλεσμα. Ὁ Βουρέϊ ἦτο γῆρος. Ἡ το ἄνθρωπος ἰδιόρρυθμος καὶ ψυχρὸς. Εἰς τὴν μελαγχολίαν καὶ τὰς παραστάσεις τοῦ μικροῦ υἱοῦ του ἀπήντησεν:

Πήγαινε, φέρε μου τὴν μικρὰν σου Κλαυδίναν. ἔχω ἀνάγκην βουκόλου. θὰ τῇ ἀναθέσω τὴν φροντίδα τοῦ βουστασίου. Οὕτω καὶ ἐγένετο.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἡ μὲν Λουκιανὴ υἱοθετεῖτο παρὰ τοῦ καλοῦ Δοριᾶτ, ἐνῶ ἡ Κλαυδίνη προσελαμβάνετο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βουρέϊ.

III

Εἰκοσιν ἔτη παρήλθον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην μεταβολὴν ὑπέστησαν αἱ ὀρφανὰ ἡ τὴν τῆς ἡλικίας. (ἀκολουθεῖ).